

ΕΠΑΝΕΞΟΠΛΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΠΛΑΝΗΤΗ – ΚΛΙΜΑΤΙΚΟ ΧΑΟΣ ΣΤΗ ΓΕΩΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

Η εισαγωγή μιας έκθεσης του ETC Group σχετικά με τις τεχνολογίες υψηλής επικινδυνότητας στην Γεωμηχανική- δηλαδή την μεγάλης κλίμακας σκόπιμη τροποποίηση των ωκεανών, της ατμόσφαιρας και του εδάφους για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής-αποτελεί μια γνωριμία με το ένα θέμα που απο την σφαίρα της επιστημονικής φαντασίας

συζητείται πια από επιστήμονες, αρμόδιους χάραξης πολιτικής και τα μέσα ενημέρωσης. Η αποδεικτική αρχή ότι σωρευτικές, τοπικές παρεμβάσεις στα οικοσυστήματα μπορούν να έχουν επίδραση σε πλανητικό επίπεδο είναι αναμφισβήτητη. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο υφίστανται η ανθρωπογενής κλιματική αλλαγή.

Ωστόσο, υπάρχει μια άλλη ιδέα που κερδίζει γρήγορα έδαφος: το ότι μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την γεωμηχανική ώστε να παρέμβουμε σκόπιμα και να διορθώσουμε την βλάβη που, άθελα, έχουμε κάνει στο κλίμα μας.

Η Γεωμηχανική είναι η εκ προθέσεως, μεγάλης κλίμακας παρέμβαση σε ωκεανούς, στο έδαφος ή/και την ατμόσφαιρα, κυρίως με στόχο την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Η Γεωμηχανική μπορεί να αναφέρεται σε ένα ευρύ φάσμα προγραμμάτων, όπως: την διασπορά θειικών σωματιδίων στην στρατόσφαιρα ώστε να αντανακλούν τις ακτίνες του ήλιου, τον διασκορπισμό σωματιδίων σιδήρου στους ωκεανούς για την

διέγερση της δέσμευση CO₂ από το πλαγκτόν, την εκτόξευση ιωδιούχου άργυρου στα σύννεφα για την παραγωγή βροχής, τις γενετικά τροποποιημένες καλλιέργειες έτσι ώστε τα φύλλα τους να αντικατοπτρίζουν καλύτερα το ηλιακό φως.

Ο φυσικός, και υπερασπιστής της γεωμηχανικής, του Πανεπιστημίου του Calgary, ο David Keith, περιγράφει την γεωμηχανική ως “μια πρόσφορη λύση που χρησιμοποιεί πρόσθετη τεχνολογία για την αντιμετώπιση ανεπιθύμητων επιπτώσεων χωρίς την εξάλειψη των βαθύτερων αιτίων τους. Με άλλα λόγια, η γεωμηχανική χρησιμοποιεί τις νέες τεχνολογίες για να προσπαθήσει να διορθώσει τα προβλήματα που δημιουργούνται από τη χρήση παλιών τεχνολογιών, ένα κλασσικό “τεχνολογικό μερεμέτι”, ένα “techno-fix”.

Μεταξύ της αυξανόμενης δημόσιας δυσαρέσκειας και της αύξησης των συγκεντρώσεων του διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα, ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) αισθάνεται την πίεση άμεσης δράσης. Είτε λοιπόν θα υιοθετούν κοινωνικά υπεύθυνες πολιτικές για την άμεση μείωση της χρήσης ορυκτών καυσίμων και της κατανάλωσης, είτε μπορούν να ελπίζουν για μια εναλλακτική λύση – μια “ασημένια σφαίρα”, με τη μορφή μιας σειράς “techno-fixes” που θα τους επιτρέψουν να διατηρήσουν το status quo και να αποφύγουν τις συνέπειες. Δεν προκαλεί έκπληξη, ότι διαδικασία επιλογής της “ασημένιας σφαίρας” – με τη μορφή της γεωμηχανικής – επιταχύνεται.

Κάτι άλλο που δεν προκαλεί έκπληξη: τα κράτη του παγκόσμιου Βορρά, υπεύθυνα για όλες σχεδόν τις ιστορικά καταγεγραμμένες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (GHG) τα οποία είτε έχουν απαρνηθεί την κλιματική αλλαγή είτε υπεκφεύγουν για δεκαετίες, είναι αυτά τα οποία καταφεύγουν και πιο γρήγορα στην επιλογή της γεωμηχανικής. Με το να έχουν βέβαια και τον de facto έλεγχο ανάπτυξης της. Μόνο οι πλουσιότερες χώρες του κόσμου κατέχουν τα μέσα για να επιχειρήσουν την εκ νέου ρύθμιση του κλίματος. Προκαλεί εξίσου έκπληξη το γεγονός είναι ότι μόλις ξεκαθαρίσει το σκηνικό διαφαίνεται πως οι μεγάλοι παίκτες του ιδιωτικού τομέα στην γεωμηχανική θα είναι πιθανώς

οι ίδιες εταιρείες ενέργειας, χημικών και του δασικού και αγροτικού τομέα που φέρουν μεγάλη ευθύνη για τη δημιουργία της τρέχουσας δυσχερής κλιματικής κατάστασης – ουσιαστικά, είναι ακριβώς οι ίδιοι που αρχικά με “γεωμηχανικό” τρόπο μας έφεραν αρχικά σε αυτό το χάος.

Η επιλογή την γεωμηχανικής έρχεται σε αντίθεση με της αρχή της προφύλαξης. Ακόμη και εκείνοι που θα ήθελαν να δουν στον τομέα επενδύσεις μεγάλης κλίμακας σπεύδουν να αναγνωρίσουν ότι δεν γνωρίζουμε αρκετά σχετικά με τα συστήματα της Γης ώστε να ρισκάρουμε ακόμα και σε πειραματική κλίμακα στο περιβάλλον. Δεν γνωρίζουμε εάν οι γεωμηχανικές λύσεις πρόκειται να είναι φθηνές, όπως ισχυρίζονται οι υπερασπιστές τους – ειδικά αν/όταν αυτές δεν θα λειτουργήσουν, ή προκαλέσουν δυσμενείς συνέπειες.

Στην πραγματικότητα δεν ξέρουμε πώς να αποσύρουμε μια πλανητικής κλίμακας τεχνολογία, αν αυτή κυκλοφορήσει. Τεχνικές που αλλοιώνουν τη σύνθεση της στρατόσφαιρας ή την χημεία των ωκεανών είναι πιθανό να έχουν απρόβλεπτες συνέπειες, καθώς και τις άνισες επιπτώσεις σε όλο τον κόσμο (μερικές φορές αναφέρεται κατ’ ευφημισμό ως «χωρική ετερογένεια»). Όσο το ακούσιο “γεωμηχανικό” πείραμα της Βιομηχανικής Επανάστασης έβλαψε δυσανάλογα τους ανθρώπους που ζουν στις τροπικές και υποτροπικές περιοχές του κόσμου, τόσο και τα ηθελημένα γεωμηχανικά πειράματα είναι πολύ πιθανό να να κάνουν το ίδιο.

Οι κυβερνήσεις που με χαμηλό προφίλ σχεδιάζουν την χρηματοδότηση γεωμηχανικών πειραματισμών είναι και αυτές που έχουν απέτυχαν στο να επενδύσουν ακόμα και ελάχιστα κεφάλαια για τον μετριασμό ή και τα μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Πράγματι, σε ορισμένους κύκλους η προσέγγιση MAG (Μετριασμός, προσαρμογή και Γεωμηχανική) έχουν ήδη προταθεί σε συζητήσεις σχετικά με την αλλαγή του κλίματος. Αυτές οι κυβερνήσεις είναι έτοιμες να αποσπάσουν με ευκολία την χρηματοδότηση για την αλλαγή του κλίματος που περιλαμβάνει τον μετριασμό της και την προσαρμογή, προς την κατεύθυνση γεωμηχανικής αν τους δοθεί η ευκαιρία. Έτσι κι αλλιώς, μπορούν

να δαπανήσουν τα χρήματα για τους δικούς τους επιστήμονες και εταιρίες ώστε να αναλάβουν πρωτοβουλίες που θα είναι πιο πιθανό προς όφελος των δικών τους χωρών.

Δεν υπάρχει κανένας λόγος για τις κυβερνήσεις και τους λαούς των περισσότερων χωρών της Αφρικής, της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής να εμπιστευθούν κυβερνήσεις, βιομηχανίες και επιστήμονες από κράτη με τις μεγαλύτερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα για ότι προστατεύσουν τα συμφέροντά τους. Ελλείπει αποδείξιμη καλής θέλησης από τα κράτη που ενδέχεται να χρησιμοποιήσουν την γεωμηχανική, οι κυβερνήσεις του παγκόσμιου Νότου θα πρέπει να είναι πολύ καχύποπτες. Με την απουσία δημόσιου διαλόγου και χωρίς την αντιμετώπιση των ανισοτήτων μεταξύ πλουσίων και φτωχών χωρών, όταν καταλήγουμε στην ιστορική ευθύνη κλιματικής αλλαγής και τις πιθανών επιπτώσεις από τις ενδεχόμενες τεχνικές που αναπτύσσονται για την αντιμετώπισή του – η γεωμηχανική είναι μια πράξη γεωπειρατίας.

(Πηγή-Φωτό: BiotechWatch.gr)

4 Μαρτίου 2011